

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5CdoPr/2/2023
Identifikačné číslo spisu:	1214204978
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1214204978.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Haluškovej a JUDr. Aleny Adamcovej v spore žalobcu D. D., narodeného XX. J. XXXX, U., Š. XXXX/.XX, zastúpeného advokátom JUDr. Júliusom Kvetánom, Humenné, Jasenovská 11, proti žalovanej obchodnej spoločnosti CARLOG s.r.o., Bratislava, Hraničná 18, IČO: 36 285 234, zastúpenej advokátskou kanceláriou LEGARTUM s.r.o., Bratislava, Hrachová 16B, IČO 47 252 332, o zaplatenie ušlej mzdy s príslušenstvom, zaplatenie stravného, zaplatenie adekvátnej časti dovolenky, vedenom na bývalom Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 21Cpr/1/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 06. septembra 2022 sp. zn. 14CoPr/6/2022 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. januára 2022 č. k. 21Cpr/1/2020-598 žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol (výrok I.).

Vyslovil, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.).

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal náhrady mzdy, stravného a preplatenia adekvátnej časti dovolenky.

1.2. Súd prvej inštancie už rozhodol rozsudkom č. k. 19Cpr/3/2014-205 zo dňa 27. októbra 2016 tak, že žalobu zamietol. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozsudkom č. k. 2CoPr/4/2017-267 zo dňa 18. apríla 2018 vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Na základe dovolania rozhodoval v spore najvyšší súd ako súd dovolací, ktorý uznesením č. k. 3Cdo/26/2019-358 zo dňa 10. októbra 2019 vyššie uvedený rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu SR v spore opätovne rozhodoval o odvolaní žalobcu, kedy uznesením č. k. 14CoPr/10/2019-371 zo dňa 28. júla 2020

napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil s tým, že v súvislosti s námietkou porušenia ústavných práv žalobcu na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie v danej veci bude potrebné, aby súd prvej inštancie posúdil podľa príslušných ustanovení Zákonníka práce ako aj podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, týkajúci sa právneho úkonu dôvodnosť tvrdenia žalobcu ohľadne uzavretia pracovnej zmluvy konkludentne dňa 14. februára 2011 a posúdiť prejav vôle zmluvných strán ako aj platnosť, prípadne neplatnosť takejto pracovnej zmluvy a následne skúmať dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu z tejto zmluvy.

1.3. Prvoinštančný súd, viazaný názorom odvolacieho súdu, na základe opätovne vykonaného dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami nachádzajúcimi sa v spise, dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

1.4. Žalobca so žalovaným uzavrel pracovný pomer na základe písomnej pracovnej zmluvy zo dňa 13. februára 2011, s dňom nástupu do práce od 13. februára 2011. V čl. II zmluvy je druh práce charakterizovaný ako práca vodiča a mechanika nákladného motorového vozidla. Táto práca je zaradená do 2. stupňa náročnosti práce. V rámci tohto druhu práce sa zamestnanec zaväzuje okrem vedenia nákladného motorového vozidla vykonávať všetky s tým súvisiace činnosti, ako napr. nakladanie a vykladanie prepravovaného materiálu, čistenie a technická údržba motorového vozidla, oprava vozidiel podľa potreby zamestnávateľa, vybavovanie formalít na hraničných alebo colných kontrolách a ďalšie práce týkajúce sa dopravy nákladného motorového vozidla na základe pokynov zamestnávateľa. Podľa čl. III zmluvy, miesto výkonu práce bolo dohodnuté ako sídlo zamestnávateľa, pričom bude v rámci výkonu práce vykonávať činnosť vodiča nákladného motorového vozidla v rámci vnútroštátnej i medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy podľa pokynov zamestnávateľa. V čl. IX ods. 1 zmluvy v prípade absencie zamestnanca v práci z dôvodu choroby, alebo úrazu oznámi zamestnanec svoju neprítomnosť zamestnávateľovi do 9.00 hodiny prvého dňa takejto neprítomnosti a uvedie jej dôvod a pravdepodobný termín návratu do práce. Pokiaľ dôjde ku skutočnosti odôvodňujúcej pracovnú neschopnosť zamestnanca počas pracovného turnusu, je zamestnanec povinný okrem informovania zamestnávateľa, o tejto skutočnosti informovať aj dispečing.

1.5. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že pracovný pomer žalobcu podľa pracovnej zmluvy bol uzavretý od 13. februára 2011, miesto výkonu práce mal dohodnuté ako je uvedené v pracovnej zmluve, a to sídlo zamestnávateľa a činnosť v rámci vnútroštátnej a medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy podľa pokynov zamestnávateľa. Nikdy nebol prevedený na výkon práce k inému zamestnávateľovi do Belgicka. Žalobca vykonával prácu od vzniku pracovného pomeru výlučne pre žalovaného, pričom keďže ide o výkon práce v medzinárodnej nákladnej doprave, táto sa vykonávala tam, kde sa vozidlá práve nachádzali, najmä v Belgicku, avšak vždy pre žalovaného. Rovnako mal súd za preukázané, že žalobca po ukončení práceneschopnosti dňa 04. októbra 2011 zaslal ukončenie pracovnej neschopnosti zamestnávateľovi poštou, tento ju prevzal dňa 13. októbra 2011, z čoho vyplýva, že práceneschopnosť neoznámil zamestnávateľovi ani dňa 04. októbra 2011, kedy mu bolo lekárom vydané ukončenie práceneschopnosti, ani 05. októbra 2011, keď už bol práceneschopný a mal nastúpiť do práce. Pokiaľ si teda žalobca uplatnil v konaní zaplatenie mzdy za obdobie od 05. októbra 2011 s poukazom na citované zákonné ustanovenia, mu nárok na vyplatenie mzdy nevznikol, lebo nevykonával pre zamestnávateľa žiadnu prácu, za ktorú by mu vznikol nárok na jej zaplatenie, rovnako mu nevznikol nárok na stravné a dovolenku.

1.6. Žalobca v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že si túto svoju oznamovaciu povinnosť voči zamestnávateľovi splnil. Z potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti č. K521020 je evidentné, že žalobca bol práce schopný od 05. októbra 2011, túto skutočnosť zamestnávateľovi neoznámil, nenastúpil do práce, neoznámil žalovanému ani dôvod nenastúpenia a podľa vlastného vyjadrenia konal vo veci tak, že žalovanému zaslal ukončenie práceneschopnosti, z ktorej sa dozvedel o ukončení práceneschopnosti až dňa 13. októbra 2011. Následne mu doručil lekársku správu o tom, že nemôže vykonávať prácu mechanika zamestnávateľovi zo dňa 13. októbra 2011 až dňa 31. októbra 2011, keď už bol zo strany žalovaného okamžite skončený so žalobcom pracovný pomer, preto nebol dôvod riešiť jeho iné pracovné zaradenie, navyše uvedenú skutočnosť v prípade trvania pracovného pomeru by zamestnávateľ mohol riešiť nie na základe lekárskej správy ale na podklade vydaného lekárskeho posudku, čo v danom prípade žalobca neurobil. Pokiaľ žalobca spochybňuje doručenie okamžitého skončenia pracovného pomeru dňa 24. októbra 2011 a tvrdí, že si zásielku neprečítal, lebo ako odosielateľ na obálke nebola pečiatka spoločnosti CARLOG, súd má za to, že uvedené nemá žiaden

relevantný dopad na skutočnosť, že žalobca si zásielku osobne prevzal dňa 24. októbra 2011 a týmto dňom aj nastali účinky okamžitého skončenia pracovného pomeru, lebo uvedená písomnosť bola na obálke riadne označená. Podľa platnej judikatúry R 18/1974, „...za závažné porušenie pracovnej disciplíny považujú súdy neospravedlnenú absenciu zamestnancov...“.

1.7. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že po skončení jeho práceneschopnosti oznámil túto skutočnosť bezodkladne zamestnávateľovi, ani nenastúpil riadne do práce, neoznámil dôvod nenastúpenia do práce, a teda reálne nevykonával prácu, ktorú by mu zamestnávateľ prideliť. Pre posúdenie dôvodnosti nároku v spore o zaplatenie mzdy je rozhodujúce, či boli splnené predpoklady pre vznik nároku na mzdu. Z pracovnoprávného hľadiska platí zásada, že mzda sa poskytuje až vtedy, keď je práca zo strany zamestnanca už vykonaná. Žalobca reálne nevykonával v danom rozhodnom čase prácu pre zamestnávateľa, neospravedlnil včas svoju absenciu v práci, žalovaný s ním platne rozviazal pracovný pomer ku dňu 24. októbra 2011, a preto mu nevznikol nárok na náhradu mzdy a mzdové nároky za nevyčerpanú dovolenku a stravné tak, ako si ich uplatnil v žalobe.

1.8. S prihliadnutím na vyššie uvedený výklad má súd za to, že medzi stranami nedošlo k vzniku ďalšieho pracovného pomeru konkludentným spôsobom. V konaní neboli identifikované také skutočnosti, ktoré by preukázali a odôvodnili konkludentný vznik ďalšieho pracovného pomeru medzi stranami s miestom výkonu v Belgicku. Žalobca týmto smerom nevyprodukoval žiadne relevantné dôkazy; jeho tvrdenia ohľadne vôle uzavrieť takýto pracovný pomer v kontexte vykonaných dôkazov neboli preukázané.

1.9. Druh práce žalobcu je špecifikovaný v čl. II pracovnej zmluvy - ide o pozíciu vodiča a mechanika nákladného motorového vozidla. V rámci tohto druhu práce sa zamestnanec zaväzuje okrem vedenia nákladného motorového vozidla vykonávať všetky s tým súvisiace činnosti, ako napr. nakladanie a vykladanie prepravovaného materiálu, čistenie a technická údržba motorového vozidla, oprava vozidiel podľa potreby zamestnávateľa, vybavovanie formalít na hraničných alebo colných kontrolách a ďalšie práce týkajúce sa dopravy nákladného motorového vozidla na základe pokynov zamestnávateľa. Je tak zrejmé, že práca žalobcu nezahŕňala iba pozíciu vodiča a mechanika, ale široký rozsah na to naviazaných činností, navyše podľa potreby a pokynov žalovaného ako zamestnávateľa. S tým súvisí aj čl. III pracovnej zmluvy označený ako miesto výkonu práce. Podľa tejto časti zmluvy „je miesto výkonu práce sídlo zamestnávateľa. Zamestnanec bude v rámci výkonu práce vykonávať činnosť vodiča nákladného motorového vozidla v rámci vnútroštátnej i medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy podľa pokynov zamestnávateľa“. Ak sa teda jedná o prácu vodiča/mechanika a s tým spojené ďalšie pracovné aktivity podľa potrieb a pokynov zamestnávateľa, je zrejmé, že miesto výkonu práce nemožno vykladať doslovne a formalisticky spôsobom, že práca žalobcu je výslovne naviazaná na sídlo žalovaného. Prihliadnuc na dohodnutý druh práce (podstatu tejto práce) takýto výklad ani nie je možný - vnútroštátna i medzinárodná nákladná cestná doprava predsa nemôže byť vykonávaná na jednom mieste v Bratislave. Sám žalobca počas konania niekoľkokrát uviedol, že „sa chodilo na turnusy“. Iba na doplnenie súd uvádza, že ak by ku konkludentnému vzniku pracovného pomeru v skutočnosti došlo, Zákonník práce v takom prípade ukladá povinnosť vyhotoviť pracovnú zmluvu, resp. písomný dokument ako potvrdenie o dohode medzi zamestnancom a zamestnávateľom o podstatných náležitostiach pracovnej zmluvy. Táto skutočnosť však v konaní nebola preukázaná.

1.10. Z vykonaného dokazovania nevyplýva vôľa strán uzatvoriť ďalšiu pracovnú zmluvu s miestom výkonu práce v Belgicku. Túto vôľu počas konania tvrdil iba žalobca, avšak objektívnym pohľadom sa táto vôľa nijakým spôsobom nepreukázala. Možno tak uzavrieť, že pôvodná písomná pracovná zmluva nepredstavuje právny základ, z ktorého by žalobca mohol vyťažiť svoj nárok (pracovný pomer bol ukončený okamžitým skončením podľa § 68 Zákonníka práce). Taktiež žalobcom tvrdená ďalšia pracovná zmluva s miestom výkonu práce v Belgicku, ktorá mala vzniknúť konkludentným spôsobom, nebola v konaní zistená, a teda je nárok žalobcu po všetkých stránkach nepreukázaný a nedôvodný.

1.11. Nad rámec uvedeného súd uvádza, že sa nezaoberal ďalšou argumentáciou žalobcu týkajúcou sa napr. cestovných príkazov a pod., nakoľko ide o argumentáciu nespôsobilú ovplyvniť podstatu sporu. Súd sa zaoberal všetkými námietkami strán pre vec dôležitými.

1.12. Žalovaný mal vo veci plný úspech, preto mu súd v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 06. septembra

2022 sp. zn. 14CoPr/6/2022 rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 21Cpr/1/2020-598 zo dňa 14. januára 2022 potvrdil (výrok I.).

Žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % (výrok II.).

2.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol, je vecne a právne správny, je výsledkom vykonaného dokazovania, a ako taký ho odvolací súd potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP). Odvolateľ v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne, právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

2.2. Z hľadiska skutkového stavu bolo v prejednávanej veci zistené, že žalobca vykonával prácu pre žalovaného na základe pracovnej zmluvy zo dňa 13. februára 2011 s miestom výkonu práce v sídle zamestnávateľa ako vodič - mechanik nákladného motorového vozidla v rámci medzinárodnej nákladnej dopravy a podľa pokynov zamestnávateľa najmä v Belgicku, avšak vždy pre žalovaného. Žalobca bol práceneschopný od 25. júla 2011 do 04. októbra 2011. Oznámenie o ukončení práceneschopnosti zaslal žalovanému poštou, ktorý ju prevzal dňa 13. októbra 2011. Nakoľko žalobca neinformoval žalovaného o ukončení svojej práceneschopnosti včas, resp. nenastúpil do práce riadne alebo neoznámil zamestnávateľovi prekážky v práci na jeho strane, žalovaný evidoval žalobcovi od 05. októbra 2011 neospravedlненú absenciu v trvaní 8 dní, z dôvodu ktorého v zmysle § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce okamžite skončil so žalobcom pracovný pomer. Zásielku s okamžitým skončením pracovného pomeru zo dňa 14. októbra 2011 si žalovaný prevzal dňa 24. októbra 2011, avšak nakoľko nebola označená zamestnávateľom ako odosielateľom, s jej obsahom sa neoboznámil a zahodil zásielku. Z uvedeného dôvodu pri uplatňovaní mzdových nárokov vychádzal žalobca z predpokladu, že pracovný pomer naďalej trvá. Žalovaný tvrdil, že pracovný pomer skončil ku dňu 24. októbra 2011, pričom právny úkon zamestnávateľa, ktorý si žalobca prevzal dňa 24. októbra 2011, nebol z dôvodu námietky neplatnosti právneho úkonu napadnutý žalobou na súde v zmysle § 77 Zákonníka práce.

2.3. Prejednávanú vec je teda potrebné posudzovať s ohľadom na to, že žalovaný rozviazal so žalobcom pracovný pomer listom zo dňa 14. októbra 2011, ktorý žalobca prevzal dňa 24. októbra 2011. Neplatnosť skončenia pracovného pomeru nebola žalobcom napadnutá žalobou na súde. V posudzovanej veci sa súd prvej inštancie preto ani nezaoberal otázkou neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobcu u žalovaného.

2.4. Súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobu zamietol ako nedôvodnú, nakoľko žalobca si v konaní uplatňoval mzdové nároky od 05. októbra 2011 z pracovného pomeru, ktorý platne skončil ku dňu 24. októbra 2011, odkedy mu nevznikol nárok na pridelenie práce ani náhradu mzdy. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že po skončení jeho práceneschopnosti oznámil túto skutočnosť bezodkladne zamestnávateľovi, ani nenastúpil riadne do práce, neoznámil dôvod nenastúpenia do práce, a teda reálne nevykonával prácu, ktorú by mu zamestnávateľ prideliť.

2.5. Pokiaľ ide o dovolacím súdom vytknuté nepreskúmanie možnosti konkludentného vzniku ďalšieho pracovného pomeru medzi stranami sporu, tak odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku sa touto otázkou zaoberal a v odôvodnení napadnutého rozsudku sa k nej vyjadril dostatočným spôsobom, s ktorého záverom sa odvolací súd stotožňuje.

2.6. Súd prvej inštancie v predmetnej otázke dospel k záveru, že medzi stranami nedošlo k vzniku ďalšieho pracovného pomeru konkludentným spôsobom. V konaní neboli identifikované také skutočnosti, ktoré by preukázali a odôvodnili konkludentný vznik ďalšieho pracovného pomeru medzi stranami s miestom výkonu v Belgicku. Žalobca týmto smerom nevyprodukoval žiadne relevantné dôkazy, jeho tvrdenia ohľadne vôle uzavrieť takýto pracovný pomer v kontexte vykonaných dôkazov neboli preukázané. Z vykonaného dokazovania nevyplýva vôľa strán uzatvoriť ďalšiu pracovnú zmluvu s miestom výkonu práce v Belgicku. Túto vôľu počas konania tvrdil iba žalobca, avšak objektívnym pohľadom sa táto vôľa nijakým spôsobom nepreukázala. Možno tak uzavrieť, že pôvodná písomná pracovná zmluva nepredstavuje právny základ, z ktorého by žalobca mohol vyťažiť svoj nárok. Taktiež žalobcom tvrdená ďalšia pracovná zmluva s miestom výkonu práce v Belgicku, ktorá mala vzniknúť konkludentným spôsobom, nebola v konaní zistená, a teda je nárok žalobcu po všetkých stránkach nepreukázaný a nedôvodný.

2.7. Odvolací súd uvádza, že v pracovnoprávných vzťahoch je prípustnosť atypických zmluvných foriem vylúčená. Keďže Zákonník práce nepripúšťa možnosť inej úpravy vzniku pracovnoprávneho

vzťahu medzi jeho účastníkmi, iba takej, ktorá je obsiahnutá v príslušných ustanoveniach pracovnoprávných predpisov, považuje sa iná úprava za takú, ktorá je v rozpore s príslušnými pracovnoprávnymi predpismi. V dôsledku toho aj sloboda určenia obsahu pracovnej zmluvy zmluvnými stranami je limitovaná kogentnými ustanoveniami pracovnoprávných predpisov - zmluvné strany sa nemôžu dohodnúť na obsahu pracovnej zmluvy, ktorý by bol v rozpore s nimi.

2.8. Odvolací súd však zastáva názor, zhodne so súdom prvej inštancie, že v predmetnom prípade medzi stranami sporu nedošlo k vzniku ďalšieho pracovného pomeru konkludentným spôsobom. V konaní nebolo preukázané, že by sa strany sporu dohodli, čo i len ústnym spôsobom, na takých podstatných náležitostiach v zmysle § 43 ods. 1 Zákonníka práce, ktoré by odôvodňovali založenie pracovného pomeru konkludentným spôsobom.

2.9. Ak aj žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s jeho listinným dôkazom - prípisom zo dňa 13. januára 2022, ktorý žalobca poukázal na ústnu dohodu z 11. februára 2011 uzavretú medzi žalobcom a žalovaným, ktorú možno považovať za konkludentné uzavretie pracovného pomeru a že tak isto sa žalovaný k tomuto prípisu žalobcu nevyjadril, resp., výslovne nepoprel skutočnosti uvádzané žalobcom, a preto sa tieto považujú za nesporné, tak odvolací súd uvádza, že nie je úlohou súdu vykonať všetky navrhované dôkazy a toto ani nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom (viď R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000).

2.10. Na základe vyššie uvedeného, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a tieto vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil správne právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 220 CSP zdôvodnil.

2.11. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Namietal, že odvolací súd ako aj súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom a nedostatočným - nesprávnym vysporiadaním sa s ústnou pracovnou zmluvou z 11. februára 2011 ako to stanovuje ust. § 191 CSP, keďže starostlivo neprihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, čím došlo k nesprávnemu zisteniu skutkového stavu a tým aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci - nedostatočne sa vysporiadal s ústne uzatvorenou pracovnou zmluvou z 11. februára 2011, čím znemožnil dovolateľovi uskutočňovať jemu patriace procesné právo v takej miere, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako celok znaky spravodlivosti nevykazuje.

3.1. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné, keďže jeho odôvodnenie nie je presvedčivé a dôveryhodné, nakoľko je v rozpore s tvrdeniami sporových strán a listinnými dôkazmi v súdnom spise a hlavne s prípisom dovolateľa zo dňa 13. januára 2022 o uzatvorení pracovného pomeru ústnou dohodou zo dňa 11. februára 2011 medzi dovolateľom a žalovaným, teda ešte pred podpisom písomnej pracovnej zmluvy z 13. februára 2011, ktorá neumožňovala výkon dovolateľa ako mechanika nákladných motorových vozidiel mimo sídla žalovaného v Bratislave. Má za to, že v konaní odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie ide o vadu zmätočnosti. Pričom je právne relevantná tá skutočnosť, že pracovný pomer založený ústnou dohodou medzi dovolateľom a konateľkou žalovaného bol zo dňa 11. februára 2011, teda pred písomnou pracovnou zmluvou zo dňa 13. februára 2011 a vzťahoval sa na výkon práce dovolateľa ako MNMV v Belgicku.

3.2. Dovolateľ sa nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu uvedeným v napadnutom rozsudku na strane 10 v bode číslo 26., že súd prvej inštancie nebol povinný vysporiadať sa s ústnou dohodou zo dňa 11. februára 2011 (ktorá spĺňala všetky podmienky podľa § 43 ods. 1 Zákonníka práce) s poukazaním na to, že úlohou - povinnosťou súdu nie je vykonať všetky navrhované dôkazy. Tvrdí, že ústna pracovná zmluva zo dňa 11. februára 2011 ako aj faktický stav o výkone jej obsahu dovolateľom a žalovaným, pričom tento výkon potvrdil aj samotný žalovaný, je významná pre rozhodnutie vo veci

samej, a preto ak túto ústnu pracovnú zmluvu odvolací súd doslova odignoroval (napriek tomu, že v napadnutom rozsudku na strane 11 v bode číslo 24., riadok 4 až 6 odspodu uvádza, že ak by boli podstatné náležitosti ústne dohodnuté, pracovný pomer by bol platne uzatvorený), tak odvolací súd porušil jeho ústavné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušil právo na spravodlivé súdne konanie, keďže ústna dohoda z 11. februára 2011 je platná, nakoľko spĺňa všetky podmienky ustanovené ust. § 43 ods. 1 Zákonníka práce, a preto dovolateľ má zákonné právo nárokovať si plnenie mzdových a iných náležitostí od žalovaného ako svojho zamestnávateľa podľa tejto žaloby.

3.3. Žiadal, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa písomne k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. V súvislosti s námietkou dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

12. Je potrebné zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

13. V súdnej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, keď mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Aj stabilná rozhodovacia činnosť Ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. V súdnej veci sú z rozhodnutia odvolacieho súdu zrejmé úvahy, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti uplatneného nároku. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a s odvolacími námietkami dovolateľa. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, aké dôkazy súd vykonal, ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil, a to s uvedením príslušných zákonných ustanovení. Súd prvej inštancie skúmal možnosti konkludentného vzniku ďalších pracovných pomerov medzi stranami a dospel k záveru, že medzi stranami nedošlo k vzniku ďalšieho pracovného pomeru konkludentným spôsobom. V konaní neboli identifikované také skutočnosti, ktoré by preukázali a odôvodnili konkludentný vznik ďalšieho pracovného pomeru medzi stranami s miestom výkonu v Belgicku. Žalobca týmto smerom nevyprodukoval žiadne relevantné dôkazy; jeho tvrdenia ohľadne vôle uzavrieť takýto pracovný pomer v kontexte vykonaných dôkazov neboli preukázané. Túto

vôľu počas konania tvrdil iba žalobca, avšak objektívnym pohľadom sa táto vôľa nijakým spôsobom nepreukázala. Možno tak uzavrieť, že pôvodná písomná pracovná zmluva nepredstavuje právny základ, z ktorého by žalobca mohol vyťažiť svoj nárok (pracovný pomer bol ukončený okamžitým skončením podľa § 68 Zákonníka práce). Taktiež žalobcom tvrdená ďalšia pracovná zmluva s miestom výkonu práce v Belgicku, ktorá mala vzniknúť konkludentným spôsobom, nebola v konaní zistená, a teda je nárok žalobcu po všetkých stránkach nepreukázaný a nedôvodný. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, že v predmetnom prípade medzi stranami sporu nedošlo k vzniku ďalšieho pracovného pomeru konkludentným spôsobom. V konaní nebolo preukázané, že by sa strany sporu dohodli, čo i len ústnym spôsobom, na takých podstatných náležitostiach v zmysle § 43 ods. 1 Zákonníka práce, ktoré by odôvodňovali založenie pracovného pomeru konkludentným spôsobom.

14. Nie je relevantná námietka dovolateľa, že sa sudy nevyporiadali s prípisom zo dňa 13. januára 2022 o uzatvorení pracovného pomeru ústnou dohodou zo dňa 11. februára 2011 medzi dovolateľom a žalovaným, súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 43. výslovne uvádza, že z vykonaného dokazovania nevyplýva vôľa strán uzatvoriť ďalšiu pracovnú zmluvu s miestom výkonu práce v Belgicku. Túto vôľu počas konania tvrdil iba žalobca, avšak objektívnym pohľadom sa táto vôľa nijakým spôsobom nepreukázala. Taktiež žalobcom tvrdená ďalšia pracovná zmluva s miestom výkonu práce v Belgicku, ktorá mala vzniknúť konkludentným spôsobom (podľa názoru dovolacieho súdu ide o dohodu zo dňa 11. februára 2011 aj keď takto výslovne v odôvodnení nebola uvedená) nebola v konaní zistená, a teda je nárok žalobcu po všetkých stránkach nepreukázaný a nedôvodný. S touto námietkou sa náležite vypořiadal aj odvolací súd, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia v bodoch 18., 22., 23., 24. a 25. konštatoval, že zastáva názor zhodne so súdom prvej inštancie, že v predmetnom prípade medzi stranami sporu nedošlo k vzniku ďalších pracovných pomerov konkludentným spôsobom. V konaní nebolo preukázané, že by sa strany sporu dohodli, čo i len ústnym spôsobom, na takých podstatných náležitostiach v zmysle § 43 ods. 1 Zákonníka práce, ktoré by odôvodňovali založenie pracovného pomeru konkludentným spôsobom.

15. Dovolacia námietka týkajúca sa nedostatočného zistenia skutkového stavu a nesprávneho vyhodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktoré bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, nie je spôsobilá založiť dôvodnosť dovolania, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal a (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe dôvodnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá. Dovolací súd v hodnotení dôkazov súdmi nižších inštancií nezistil pochybenie, ktoré by bolo v extrémnom rozpore s obsahom spisu. Navyše, už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999) ako aj viaceré jeho rozhodnutia (napríklad sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávajú názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná (bez ďalšieho) za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania.

16. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil.

17. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní tvrdí, že sudy nižších inštancií vychádzali z nesprávneho právneho

posúdenia veci, dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti (R 24/2007).

18. Na záver dovolací súd konštatuje, že námietka dovolateľa, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP, je neopodstatnená. Podané dovolanie je tak síce prípustné, ale nie je dôvodné, a preto ho podľa § 448 CSP zamietol.

19. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.